

Ympäristölautakunnan toimi- ja päätösvallan siirto ympäristöterveydenhuollon asioissa

VD/6605/00.01.01.02/2016

KR/KHI

Vuoden 2020 alusta voimaan tulleen hallintosäännön 10 luvun 5 §:n mukaan ympäristölautakunta vastaa muun muassa kunnan terveydensuojelun tehtävistä, elintarvikevalvonnasta, kunnalle kuuluvasta tupakkalain valvonnasta ja lääkelain nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiä koskevasta valvonnasta. Lisäksi ympäristölautakunta vastaa eläinlääkintähuoltolain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien, mukaan lukien eläinsuojelu-, eläintauti- ja sivutuotevalvonnan järjestämisestä ja eläinsuojelulain mukaisesti irrallaan tavattujen, talteen otettujen eläinten hoidon järjestämisestä. Hallintosäännön 10 luvun 14 §:n mukaan lautakunta voi siirtää toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Päätöksenteko- ja toimivaltaa on siirretty ympäristöterveydenhuollon viranhaltijoille edellisen kerran 7.6.2017 § 4.

Elintarvikelain muutos (1397/2019) hyväksyttiin eduskunnassa 19.12.2019 ja laki tuli voimaan 1.1.2020. Elintarvikelakiin on lisätty alla mainitut uudet pykälät, joiden vuoksi ympäristölautakunnan toimi- ja päätösvallan siirtoon on tarpeellista tehdä tarkistuksia.

- 16 a § Elintarvikealan toimijan luotettavuus (sovelletaan 1.6.2020 alkaen)
- 51 a § Viranomaisen oikeus oma-aloitteisesti luovuttaa tietoja
- 54 g § Vientiin liittyvä valvonta
- 54 h § Vientitodistukset

Elintarvikevalvonnan tehokkuuden ja sujuvuuden vuoksi on hyvä, että elintarvikevalvontaa hoitavilla viranhaltijoilla on valtuudet pyytää tarvittavia tietoja Harmaan talouden selvitysyksiköltä ja antaa tarvittaessa tietoja toiselle viranomaiselle ja julkista tehtävää hoitavalle. Lisäksi elintarvikkeiden viennin turvaamiseksi valvonta ja vientitodistusten myöntäminen on tarpeellista siirtää viranhaltijoille.

Terveysuojelulain (763/1994) mukaisen toimi- ja päätösvallan siirron osalta voimassa olevaa tekstiä on hyvä selkeyttää niin, että talousvettä toimittavien laitosten hyväksymisen lisäksi myös talousveden riskinarvioinnin hyväksyminen kuuluisi viranhaltijan tehtäviin.

Lausunolle tulevat ympäristöterveydenhuollon lainsäädäntömuutokset ovat yleensä kaupungin toiminnan kannalta vähämerkityksellisiä, joten tällaisten lausuntojen antaminen soveltuisi hyvin viranhaltijan tehtäväksi.

Ympäristöterveydenhuollon viranhaltijat havaitsevat valvonnassa lain vastaista toimintaa. Mikäli tekoa ei ole pidettävä vähäisenä, on asiasta ilmoitettava esitutkintaa varten poliisille. Oikeus tutkintapyyntöön tekemiseen olisi hyvä siirtää viranhaltijalle, jotta asiat saadaan tutkintaan mahdollisimman nopeasti.

Muilta osin päätös- ja toimivallan siirtoihin ei esitetä muutoksia.

Ympäristölautakunta 27.2.2020 § 5

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

a) Vantaan kaupungin hallintosäännön 10 luvun 14 §:n nojalla päätetään siirtää toimivaltaa seuraavasti:

1. Tupakkalain (549/2016) mukainen toimivalta:

- 1) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja tai muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija käsittelee vanhan tupakkalain nojalla vähittäismyynnin saaneiden 48 §:n mukaiset ilmoitukset nikotiinienestien vähittäismyynnistä ja toimittaa ilmoituksen tekijälle vastaanottoilmoituksen,
- 2) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja tai muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija käsittelee 49 §:n mukaiset ilmoitukset tietojen muutoksista ja myynnin lopettamisesta ja ilmoittaa Valviralle luvan myöntämisestä ja peruuttamisesta, lupaa koskevista muutoksista, myyntirikkomuksista sekä myynnin lopettamisesta,
- 3) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja tai muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija käsittelee 50 §:n mukaiset tupakkatuotteiden ja nikotiinienestien tukkumyynnistä tehtävät ilmoitukset, toimittaa ilmoituksen tekijälle vastaanottoilmoituksen ja ilmoittaa tukkumyynnistä Valviralle,
- 4) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja tai muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija huolehtii 82 §:n mukaisten ilmoitusten tekemisestä toisille viranomaisille tupakointitilaan ja ulkona tupakointiin liittyvistä säännösten ja määräysten rikkomisesta,
- 5) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 86 §:n mukainen tarkastus- ja näytteenotto-oikeus,
- 6) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 87 §:n mukainen tiedonsaantioikeus,
- 7) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 88 §:n mukainen tietojen luovuttamisoikeus,
- 8) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 89 §:n mukainen oikeus saada virka-apua ja
- 9) 1. kaupungineläinlääkäri pitää 95 §:n mukaista rekisteriä elinkeinonharjoittajista.

2. Terveydensuojelulain (763/1994) mukainen toimivalta:

- 1) terveydensuojelutarkastaja, terveysinsinööri tai kaupungineläinlääkäri käsittelee 15 §:n mukaisesti 13 ja 18 a §:n ilmoitukset uuden toiminnan aloittamisesta ja toiminnan olennaisesta muuttamisesta,
- 2) 1. kaupungineläinlääkäri päättää 18 §:n mukaisesti talousvettä toimittavan laitoksen toiminnan hyväksymisestä,
- 3) 1. kaupungineläinlääkäri hyväksyy 20 §:n mukaisen talousveden riskinarvioinnin ja antaa 20 §:n tarkoittamia määräyksiä,
- 4) epidemiaepäilyissä talousvettä valvova terveydensuojelutarkastaja tai muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija ryhtyy 20 a §:n mukaisiin toimenpiteisiin,
- 5) 1. kaupungineläinlääkäri, terveysinsinööri tai tarkastuksen tehnyt muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija valvoo, noudatetaanko 26 §:ssä asetettuja terveydellisiä vaatimuksia ja antaa 27 § mukaiset velvoittavat määräykset asunnossa tai muussa oleskelutilassa esiintyvän terveyshaitan poistamiseksi tai rajoittamiseksi ja lisäksi 1. kaupungineläinlääkäri voi kieltää tai rajoittaa käyttämästä asuntoa tai oleskelutilaa tarkoitukseensa,
- 6) 1. kaupungineläinlääkäri kieltää 29 §:n perusteella käyttämästä uimarantaa, uimahallia, kylpylää, kuntoutus-, hieronta- ym. allasta,
- 7) 1. kaupungineläinlääkäri määrää tarvittaessa 30 §:n perusteella käymälän rakennettavaksi yleiselle alueelle,
- 8) kohteen valvoja tai muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija velvoittaa 31 § 1 momentin perusteella kiinteistön tai yleisen alueen omistajan tai haltijan ryhtymään toimenpiteisiin terveyshaittaa aiheuttavien vahinkoeläinten tai mikrobin hävittämiseksi, mutta laajempia alueita koskevista velvoitteista päättävät kuitenkin tuhoeläintorjuntaan erikoistunut terveydensuojelutarkastaja tai 1. kaupungineläinlääkäri, jotka voivat päättää myös 31 § 2 momentin mukaisista hävittämistoimenpiteistä,
- 9) terveydensuojelutarkastaja tai muu ympäristöterveydenhuollon viranhaltija ratkaisee TsL:n 42 §:n hautausmaita ja hautaamista sekä TsA:n 40-42 §:n mukaiset hautaamista ja ruumiin siirtämistä koskevat asiat,
- 10) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 44 §:n mukainen oikeus saada tietoja valvonnan suorittamiseksi,

- 11) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 45 §:n mukainen tarkastus-, näytteenotto- ja mittausoikeus,
- 12) 1. kaupungineläinlääkäri antaa 46 §:n tarkoittaman kirjallisen määräyksen yksityiselle kuuluvan asunnon tarkastamisesta, ja
- 13) 1. kaupungineläinlääkärillä on oikeus antaa 51 §:n 1 momentin mukaisia yksittäisiä kieltoja ja määräyksiä.

3. Elintarvikelain (23/2006) mukainen toimivalta:

- 1) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja tai kaupungineläinlääkäri käsittelee 14 §:n mukaisesti 13 §:n 1 ja 3 momentin ilmoituksen elintarvikehuoneistosta, antaa elintarviketoimijalle todistuksen ilmoituksen käsittelystä ja toimittaa tiedot ilmoitetusta elintarvikehuoneistosta Ruokavirastolle,
- 2) 1. kaupungineläinlääkäri hyväksyy 15 §:n mukaisesti 13 §:n 2 momentin laitokset ja toimittaa tiedot laitoksiksi hyväksymistään elintarvikehuoneistoista Ruokavirastolle,
- 3) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja tai kaupungineläinlääkäri voi 16 a § 4 momentin mukaisesti pyytää toimijasta Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 5 §:ssä tarkoitetun veloitteidenhoitoselvityksen (voimaan 1.6.2020),
- 4) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja tai kaupungineläinlääkäri käsittelee 21 a §:n mukaiset ilmoitukset elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvien tarvikkeiden markkinoille saattamisesta,
- 5) elintarviketarkastaja, terveydensuojelutarkastaja tai kaupungineläinlääkäri käsittelee alkutuotantopaikkaa koskevan ilmoituksen 22 §:n mukaisesti,
- 6) epidemiaepäilyissä kohteen valvoja yhteistyössä ympäristöterveydenhuollon epidemiaryhmään määrätyn viranhaltijan kanssa selvittää 45 §:n mukaisesti ilmoituksen ruokamyrkytyksestä tai ruokamyrkytysepäilystä ja toimittaa tarpeelliset ilmoitukset ja selvitykset Ruokavirastolle ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle,
- 7) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 49 §:n mukainen tarkastus- ja läsnäolo-oikeus,
- 8) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 50 §:n mukainen näytteenotto-oikeus
- 9) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 51 §:n mukainen tiedonsaantioikeus,
- 10) ympäristöterveydenhuollon viranhaltijalla on 51 a §:n mukainen oikeus luovuttaa tietoja,
- 11) terveydensuojelutarkastaja, elintarviketarkastaja ja kaupungineläinlääkäri valvoo elintarvikevientiä 54 g § mukaisesti,
- 12) elintarviketarkastajat ja kaupungineläinlääkärit antavat 54 h §:n elintarvikkeiden elintarvikemääräysten mukaisuutta koskevia vientitodistuksia,
- 13) 1. kaupungineläinlääkäri voi määrätä elintarvikemääräysten vastaisuuden poistettavaksi 55 §:ssä säädettyllä tavalla,
- 14) 1. kaupungineläinlääkäri antaa 56 §:n mukaiset kiellot,
- 15) 1. kaupungineläinlääkäri voi 57 §:n 1 momentin mukaisesti määrätä poistamaan elintarvikkeen markkinoilta,
- 16) 1. kaupungineläinlääkäri päättää 58 §:n mukaisesti elintarvikkeen haltuunotosta ja
- 17) 1. kaupungineläinlääkäri päättää 59 § säädetyn mukaisesti elintarvikemääräysten vastaisen elintarvikkeen käytöstä ja hävittämisestä.

4. Ympäristöterveydenhuollon lausunnot ja ilmoittaminen esitutkintaviranomaiselle:

- 1) 1. kaupungineläinlääkäri antaa ympäristöterveydenhuollon lainsäädäntömuutoksiin liittyvät lausunnot muutoin kuin periaatteellisesti merkittävistä asioista ja
- 2) ympäristöterveydenhuollon viranhaltija ilmoittaa esitutkintaviranomaiselle ympäristöterveydenhuollon lainsäädännön vastaisesta toiminnasta.

b) todeta, että tämä päätös korvaa kokonaisuudessaan ympäristölautakunnan päätöksen 7.6.2017 § 4.

Päätös:

Päätettiin kaupunkisuunnittelujohtajan esityksen mukaisesti.

Liitteet:

- Ympäristölautakunnan toimi- ja päätösvallan siirto ympäristöterveydenhuollon asioissa (7.6.2017 § 4)

Täytäntöönpano: Ympäristökeskus

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus ympäristölautakunnalle

Lisätiedot:

Kirsi Hiltunen, puh.040 7248590, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi